

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

V. Ferdinandi leges contra Hussitas & Calixtinos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Bohemos scripta, eos horcatur, ut cænam Domini retineant integrum. Ut Hussi Pragensis memoriam feruent inuiolatam: sed licet tota Bohemia deficiat, se tamen Hussio doctrinam esse celebraturum ad omnem posteritatem. Et quamvis non omnia sint apud ipsis recte constituta, non tamen defuturum esse Deum, qui suo tempore fidem aliquem ministrum & religionis emendatorem sit ipsis excusatus, modo constanter agant, & Pontificatus Romanus turpitudinem ac impietatem longissime ab se repudient. Vides, opinor, quam alacrum cum Bohemis Lutherus egerit, quos ut in nassam suam illigeret, libellos suos in Bohemicam lingua versos Pragæ magno numero disseminauit, & Bohemorum pseudo apostoli Constantiæ exusti prophetae amplius. Ego, inquit, (e) Doctor Martinus Lutherus, indignus Domini nostri Iesu Christi Euangelista, dico, S. Ioannem Hussium de me loquuntur esse, quando dixit: *Vos iam assabitis anserem, sed post centum annos Cygnus veniet, quem non assabitus.* Quid multis? Tanta fuit Lutheri vix exorti per Bohemiam à Scholaribus ab ipso submissis concitata exspectatio, ut velut in alterum illam magnum Prophetam, a bisorum loane et tanquam præcursor præmonstratum, omnium animi essent intenti. Hic statu Bohemæ erat suam ordiente hæresin Luthero.

IV. Rebus in Bohemia pacatis permanentibus tunc quidem graues in Hungaria turbæ excitatae sunt, rege eius Ludouico, filio Vladislai Regis anno M. D. XXVI. IV. Cal. Sept. sine prole mortuo & magna parte Nobilitatis à Turcis in prælio occisa: Bohemi tunc vicinorum clades sapientiores facti, turbis abstulerunt. Quum vero Smalcaldi cum fedus cuderetur, de eo amplectendo nonnulli Consilia inierunt: quæ tamen Ferdinandus rex prædilectissimus, qui Ludouico succederat, mox disturbauit, adductis ex Hungaria & Silesia in Bohemiam copijs, & in ipso quoque regno conscripto exercitu, quo contra Protestantes viceretur: ægre admodum id ferentibus Bohemis, eo quod cù Saxonica domo sibi intercederet, fedus violari caussantibus; sed re vera religionis tantum causam spectantibus, cuius caussa obedientiam, quam regi suo debebant, abiucere non volebantur. Nam etsi Hussitarum & Calixtinorum religio à Catholica quam à Lutherana proprius ab sit; haec tenustame amicitiam cum Protestantibus colere & Consilia clam communicate dumquam destiterunt. Et mos est omnibus qui ab unitate Ecclesiæ semel excederunt, ut, quamvis in diuersas distracti sint factiones, ijs contra Ecclesiam se adiungant, quos

sciant eodem ab ea iudicio & decretó esse damnos. Quia vero de patriæ agi libertate plerisque persuaserant, etiam è Catholicis quoddam ad fundus suum pertraxerunt, constituto eius duce Gaspare Pflugio, qui Mauricio Saxoniam oppugnanti, se se opponeret. Captis dein Saxone & Landgravi, ac bello Smalcaldico finito (vt præcedenti libro diximus) Ferdinandus Rex proceres aliquot Bohemæ Pragam ad se euocauit, tamquam læsa Maiestatis teos: qui multorum precibus & intercessione impetrata venia, his conditionibus in gratiam recepti sunt; ut ab omni fædere discederent, ut priuilegia & documenta omnia, ut & tormentarium apparatus & arma, itemque quos tex vellet, captiuos traderent. Ex nobilitate quidam citati, quum ad diem non adfuerint, lata sententia, famam, fortunas omnesque vitam commissile pronunciari sunt: Gaspar vero Pflugius læsa Maiestatis damnatus, & in eius caput aureorum millia quinque præmium constitutum fuit.

V. Bohemis ad officium reductis, Ferdinandus Rex edito promulgato mandarat, ne quid in Sacramento Eucharistiae administrando mutaretur, sed verus Ecclesiæ forma obseruaretur. Eo perterriti Picardi, cum Pastoribus suis in Poloniam abierunt. Horum vero unus Rohita nomine, in Moscouiam concessit, ibique cum Græcæ Religions sacerdote, præsepte & audiente Magno Duce Basiliide, disputatione habita, mox inde tamquam hæreticus fuit expulsus. Colloquium hoc siue disputatione adhuc exstat, Spiræ impressa, non dubiam Picardo victoriam assigno: cuius Apologiam postea edidit Lasius Lutheranus. Sic nempe homines ceteroqui animis & opinionibus valde dissidenti, quamprimum ab alijs aliquem suorum hostiū impugnari animaduertunt, Consilia & vires coniungunt. Sacerdotes quoque maritos Rex Ferdinandus regno excedere iusit: quorum magna pars ut & aliorum, vxores & familiam secum ducentes in Saxoniam & vicinas regiones profugerunt. Eos & Melanchthoni scripto consolatus est, & Lutheri passim tamquam fratres receperunt. Quamuis autem optimates & ciuitates Bohemæ Ferdinandum assiduis precibus sollicitarent, ut Edictum illud de religione mitigate vellet Anno 1554. nihil tamen aliud responsi rularent, quam velle se ut Editis suis obtemperet,

e Glos. in Edict. Imp.

Sicut

Sicut vero recentium vulnerum cura facilis, at eorum quæ iam coiisse & cicatricem quodammodo obduxisse videntur, difficillima est: eo quod plerumque talibus malignum aliquid vleus adnatur; sic Ferdinandus quantu[m] omnia egerit, prauas tamen illas opiniones à maioribus acceptas, ex Hussitarum & Calixtinorum animis eripe-re non potuit. Qui vt restatum facerent, se ab Universali Ecclesia defecisse, in ædium vestibulis, vel scaenistris, iuxta insignia, itemque in templorum porticibus, Calicem pictum aut sculptum, ut supra diximus, ostentant: quasi ipsi veri essent Christiani, etiam sanguine Christi participantes, quo Catholicos priuatissime esse aiunt. In Biblijs ipsorum verba hæc, *Bibite ex hoc omnes*, aucteis litteris plerūque scripta cernuntur. Qui post Ferdinandum Bohemiam & vicinis regionibus imperaverunt, in primis Rudolphus II. Edicto prohibuerunt, ne in tota eumprimis Silesia, illa alia religio quam vel Catholica vel Lutherana admitteretur: sic vt Sacramentarij non minus quam Arriania aut alij hæretici, inde exclusi sint. Lutheranorum quidem magnus est ibi numerus cum Catholicis nihilominus pacifice vivunt. Vratislaviensis certe Episcopus unus fere Catholicam ibi magno animo religionem tuerut, non solum pro grege suo diligenter excubans, sed etiam lupos ultra aggrediens & fugans: cui Abbatestres cum primis utilem & fidem operam praestant, Glogoviensis, Grisenensis, & Aurienensis, Vidimus Bohemiæ statum, iam porro miserabilem Hungariam & adiacentes regiones perlustremus.

QVOMODO POST LUDOVICI
mortem regno Hungariæ in factiones
scisso, religionis status quoque concul-
sus, & floreatissimum regnum ad
interitum p[re]ne redi-
ctum sit.

CAPUT VI.

ARGUMENTVM.

- I. Hussitarum in Hungariam irrumpondi conatus.
- II. Infelix Hungarorum dissidium & bellum intestinum.
- III. De principiis in Hungaria Lutheranis.

- IV. Eorum conatus, & Catholicorum oscitania.
- V. Persequitio contra Catholicos
- VI. Calvinista in Hungariam irreputi.
- VII. Diuersæ res in Hungaria gestæ.
- VIII. Quinam ex Hungaria proceribus Catholicim man-
serint.
- IX. Hereticorum studium ad seducendum.
- X. Miraculum Eucharisticum Anno 1591.
- XI. Dalmatia, Croatia, Bosnia Catholica seruata
est.

I. **S**EPTINGENTI & amplius effluxerunt anni, ex quo post suscep[t]am semel Christi religionem, Hungaria ab omni Hæretico assaultu immuniis perstigit. At tringita seprem ante Lutherum exortum annis Anno 1480 Hussiti quidam Prædicantes, regnante Matthias Huniade, e[st]d immigrarunt; sed vado tantum tentato, quum transitum nimis difficile reperissent, quiescendum sibi statuerunt. Ex ijs quidam nimis longe progressi, torrentis vi abrepti, in ipso conatu perierunt. Imperata enim audientia, quum petiissent à rege ut liberum suæ religionis exercitium permettere ipse vellet, Rex non minus prudentia quam fortitudinis laude insignis, interrogavit eos, quænam illæ esset religio quam adserrent, & cuius professio[n]em atque exercitium concedi sibi peterent. Dicitibus illam esse, quā Deus sanctissimis omnibus Ioanni Hussio & Hieronymo Pragensi reuelatit. Ergo, inquit Rex, noua est illa religio, quam u[er]e in regno meo disseminare cupitis, & contraria illi que in hoc regno semper viguit, ab eo tempore quo Christianafides Stephano regi primum annunciatæ fuit; ut i[er]iam illa quā Catholica Ecclesia per totum terrarum orbem amplectitur. At quifarr[er] ego nec possum nec debo, ut populum seducatis. Nec mora, iubet nouisistos Euangelistas ē Buda urbe statim, si[us] longiori disquisitione educi, & viuos unā cum libris suis, in terram defodi. Supplicij huius acerbitas fecit, ut id genus hominum facile post hac ab eiusmodi conatibus abstinerit, ut pote nullo Dei Spiritu sed humano instruatum, cum quonon facile tormenta vincuntur. Sane quoadvizit hic Rex, Catholice religioni in primis deditus, non vulgari felicitate floruit Hungaria regnum: quæ illo ipso tempore quo Lutherus infelicis schismati portam aperuit, & Munecri furor Germaniam peruersit An. 1525, quasi momento eversa fuit, Ludouico rege in p[re]lio contra Solimanum cum magna Nobilitatis parte occiso. A. 1526. iv. Kal. Sept. Meiquidem instituti non est, regni

V